

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Blížkovice, okres Znojmo

671 55 Blížkovice 220

Identifikátor školy: 600 127 524

Termín konání inspekce: 2. – 4. únor 2004

Čj.:	16-1017/04-5174
Signatura:	ol6cx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a na 2. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, dějepis a tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Blížkovice, okres Znojmo, je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Obec Blížkovice, 671 55 Blížkovice 130. Škola sdružuje mateřskou školu s kapacitou 60 dětí, základní školu s kapacitou 310 žáků, školní družinu s kapacitou 75 žáků a školní jídelnu s kapacitou 237 jídel. V době inspekce bylo ve škole v 9 třídách vzděláváno 189 žáků z Blížkovic a šesti okolních obcí (Ctidružic, Grešlového Mýta, Blanné, Prokopova, Hostimí a Zálesí). Výuka probíhala podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2. Dvě třídy mateřské školy navštěvovalo 43 dětí a do dvou oddělení školní družiny bylo zapsáno 50 žáků základní školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku v základní škole zabezpečuje čtrnáct vyučujících včetně ředitelky školy a její zástupkyně. Dvě učitelky svým vzděláním nespĺňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na základní škole. Tři pedagogové s aprobací pro 2. stupeň, kteří si doplňují úvazky výukou v pátém ročníku, nemají pro 1. stupeň základní školy požadovanou způsobilost. Výchovný poradce, vykonávající svou funkci 10 let, dosud neabsolvoval příslušné kvalifikační studium. Úvazky jsou vyučujícím přidělovány především s ohledem na jejich aprobace a pedagogickou praxi.

Organizace chodu školy vychází z *Organizačního řádu školy*, který postihuje všechny oblasti činnosti školy. Ředitelka jmenovala vedoucí jednotlivých úseků a určila jejich kompetence. Značné pravomoci přenesla na svoji zástupkyni. Povinnosti a zodpovědnost za úkoly svěřené jednotlivým zaměstnancům jsou konkretizovány v pracovních náplních. Ke koordinaci činností úseků i pracovníků dochází především prostřednictvím pedagogické rady, která je poradním orgánem ředitelky, a pracovních porad. Jejich jednání jsou doložena zápisy. Velmi dobře funguje vzájemný přenos informací mezi vedením školy a vyučujícími. Metodické sdružení na 1. stupni a předmětové komise na 2. stupni základní školy pracují efektivně. Zabývají se nejen organizačními záležitostmi, ale i analýzou výsledků zadávaných prověrek a testů.

Při vedení a řízení zaměstnanců vychází ředitelka školy a její zástupkyně především z poznatků získaných vlastní kontrolní a hospitační činností. Závěry kontrol včetně hospitací jsou s pracovníky osobně projednávány, konkrétní nedostatky průběžně odstraňovány. Využívání analýz zjištěných poznatků k dalšímu zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu

však není důsledně prováděno. Začínajícím a nekvalifikovaným pedagogům je poskytována metodická pomoc prostřednictvím uvádějících učitelů. Získávání nových pedagogů škola plánuje dle aktuálních potřeb. Při výběru klade důraz na jejich osobnostní a odbornou kvalitu. Další vzdělávání zaměstnanců je plánováno v souladu s potřebami školy a zájmy pedagogů. Veškerou účast pedagogů na dalším vzdělávání škola finančně zabezpečuje.

Hodnocení zaměstnanců a přidělování nenárokových složek platu provádí ředitelka školy pravidelně podle stanovených kritérií. Ta zároveň slouží k sebehodnocení jednotlivých pedagogických pracovníků školy.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti měly velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Starší účelově postavená budova základní školy je umístěna na kraji obce. Přilehlá školní zahrada je využívána k rozvoji praktických dovedností žáků a k jejich relaxaci o přestávkách, k činnosti školní družiny a mateřské školy. S budovou sousedí obecní sportovní areál s hřištěm a běžeckou dráhou, které jsou žákům k dispozici pro výuku tělesné výchovy. V současné době k realizaci výchovně-vzdělávací činnosti slouží devět kmenových a čtyři odborné učebny (chemie, informatika, cvičná kuchyně a dílny). Ke zvyšování tělesné zdatnosti žáků v rámci tělesné výchovy je k dispozici dostatečně prostorná tělocvična. Ve *shromažďovacím sále* s divadelním jevištěm jsou pořádány různé kulturní akce. Světlé kmenové učebny odpovídají velikostí počtu žáků ve třídách. Jejich výzdoba podněcuje zájem žáků o výuku. Uspořádání nábytku je, s výjimkou jedné třídy, tradiční. Na 1. stupni byly v některých učebnách využívány relaxační koberce, které vytvářely prostor pro důslednější realizaci činnostního pojetí. Estetická výzdoba poměrně rozsáhlých chodeb, tematicky zaměřená k některým vyučovaným předmětům, je doplňována pracemi žáků. Horolezecká stěna, závěsné koše i odpočinkový kout na chodbách umožňují aktivní relaxaci žáků o přestávkách.

Vhodné učebnice, kterými jsou žáci v celé škole dostatečně vybaveni, jsou na 1. stupni v některých předmětech doplněny pracovními sešity. Na 2. stupni jsou k dispozici pravidla pravopisu, slovníky a k dalšímu vyhledávání informací encyklopedie. Mapami a atlasy je škola vybavena velmi dobře. Učební pomůcky jsou převážně starší, méně doplňované a obměňované, pro některé předměty ne zcela dostačující. Vybavení audiovizuální technikou je ve škole dobré. Ta je většinou uložena v kabinetech, což klade větší nároky na učitele při jejím využívání ve výuce. V učebně informatiky s novým žakovským nábytkem je sedm síťově propojených počítačů s možností připojení na Internet (dodaných v rámci projektu INDOŠ) doplněno sedmi samostatnými počítači pořízenými školou z vlastních zdrojů. Výukové počítačové programy přispívají ke zpestření a doplnění výuky některých předmětů na obou stupních základní školy. Dva počítače v kancelářích školy slouží k evidenci žáků a vedení administrativy školy. Oboustranně prospěšná spolupráce školy s odborem *Asociace sport pro všechny* se projevuje ve vzájemném využívání prostor i tělovýchovného materiálu. Dostatečné množství různorodého nářadí i náčiní tak umožňuje zlepšování pohybových dovedností žáků. Starší knižní fond učitelské i žakovské knihovny (zaměřený především na mladší žáky) je postupně obměňován.

Škola podporuje činnost dalších subjektů, především se sportovním, hudebním a jazykovým zaměřením tím, že jim při jejich činnostech v době mimo vyučování umožňuje využívat své prostory. Sponzorskými dary se na zlepšování vybavenosti školy podílí i sdružení rodičů.

Kontrolu efektivitu využívání materiálního zabezpečení ve výuce provádí vedení školy především v průběhu hospitační činnosti. Metodické sdružení a předmětové komise vypracovávají požadavky na doplnění učebních pomůcek. Ředitelka je posoudí a podle finančních možností školy je postupně realizuje.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti měly ve škole celkově dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka na obou stupních základní školy probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2.

Individuální vzdělávací programy pro dvanáct integrovaných žáků jsou kvalitně vypracované a byly projednány se zákonnými zástupci žáků. Jejich naplňování ve výchovně-vzdělávací činnosti průběžně sleduje vedení školy a výchovný poradce.

Vzdělávací program je realizován v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

V učebním plánu, zpracovaném školou na tento školní rok, byl v 8. a 9. ročníku zvýšen celkový týdenní počet hodin o jednu hodinu disponibilní dotace. Týdenní časové dotace všech předmětů ve všech ročnících odpovídají učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Výuka ve sledovaných předmětech probíhá podle platných učebních osnov. Povinná dokumentace školy průkazným způsobem zachycuje průběh vzdělávání a výchovy žáků.

Výuka probíhá v souladu s učebními dokumenty realizovaného vzdělávacího programu.

Vedení školy provádí kontrolu plnění učebních osnov v jednotlivých předmětech především v průběhu hospitační činnosti. Na ověřování dodržování a naplňování osnov se také podílejí metodické sdružení na 1. stupni a předmětové komise na 2. stupni základní školy, které sledují jejich soulad s tematickými plány a v průběhu školního roku dodržování jejich časového rozvržení. Při zjištění případných nedostatků jsou přijímána opatření k jejich odstranění. Výsledky jsou analyzovány na jednáních pedagogické rady. Souhrnné vyhodnocení probíhá na jednání v závěru školního roku.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti ve škole vychází z *Vnitřního řádu školy*, který se skládá ze dvou částí věnovaných jednak žákům, jednak pracovníkům školy. V *Právech a povinnostech žáků* jsou deklarována práva žáků, formulována pravidla jejich chování ve škole, docházky do školy, zacházení se školním majetkem, vnitřního režimu školy i provozu a chování ve školní družině a školní jídelně. Pozornost je v nich také věnována spolupráci s rodiči. *Práva a povinnosti pracovníků* jsou zaměřeny především na pedagogické pracovníky. Ustanovení *Vnitřního řádu školy* jsou v souladu s příslušným právním předpisem. Pravidla běžného provozu školy zapracovaná obecněji do *Vnitřního řádu školy* jsou na tento školní rok konkretizována v *Provozním řádu ZŠ Blížkovice*.

Řády odborných učeben zohledňující jejich plynulý chod, zacházení s vnitřním vybavením a důkladně se věnující dodržování zásad ochrany zdraví a bezpečnosti byly projednány v pedagogické radě.

Výuka probíhá podle rozvrhu hodin, který respektuje učební plán zvoleného vzdělávacího programu. Při jeho sestavování vedení školy převážně postupovalo s ohledem na dodržování psychohygienických zásad. Přestávky mezi vyučovacími hodinami jsou desetiminutové, po třetí vyučovací hodině je zařazena přestávka v délce dvaceti minut. Žáci 8. a 9. ročníku mají jeden den v týdnu šedesátiminutovou přestávku mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Délky přestávek v průběhu dne umožňují dostatečný odpočinek žáků a jsou v souladu s příslušným ustanovením vyhlášky o základní škole.

Klasifikační řád školy, s jehož zněním byli na počátku školního roku seznámeni i žáci, sjednocuje způsoby klasifikace a hodnocení žáků i udělování výchovných opatření v rámci celé školy.

Informace předávají třídní učitelé žákům během třídnických hodin, aktuální získávají průběžně od vyučujících, z hlášení školního rozhlasu nebo na informační tabuli. Ředitelka školy pravidelně projednává náměty a připomínky ke všem oblastem činnosti školy s členy *Rady žáků* tvořené zástupci žáků všech tříd od 3. ročníku, kteří pak následně informují o výsledcích jednání ostatní v rámci třídního kolektivu. Škola jednou ročně zadává pro rodiče (na 1. stupni) a žáky (na 2. stupni) dotazníky. Vedení školy tak získává zpětnou vazbu o názorech na chod školy z hlediska žáků i jejich zákonných zástupců. Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání a výchovy svých dětí informováni zápisy v žákovských knížkách a na *informativních schůzkách s rodiči*. Důležitá sdělení jsou předávána písemně. Závažnější prořešky žáků projednávají za přítomnosti zákonných zástupců členové výchovné komise. Veřejnost je o činnosti školy informována v rámci dnů otevřených dveří, prostřednictvím místního *Zpravodaje*, na obecní vývěsce a v regionálním tisku.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Učitel vykonávající funkci výchovného poradce má s touto prací dlouholeté zkušenosti. *Plán výchovného poradce na rok 2003/04* postihuje zejména oblast péče o žáky vycházející, talentované a o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Stanovené úkoly jsou pravidelně kontrolovány a průběžně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady i společně s vedením školy. Výchovný poradce připravuje podle plánu schůzky s rodiči integrovaných žáků. Je obeznámen s problematikou každé třídy i jednotlivých žáků. Eviduje žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a spolupracuje s učitelkou, která absolvovala studium speciální pedagogiky a vede ve škole dyslektický kroužek. V případě potřeby poskytuje výchovný poradce konzultace všem žákům školy i jejich zákonným zástupcům především v otázkách budoucího profesního zaměření žáků. Škola úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Pravidelné zprávy z vyšetření jsou aktualizovány a s jejich výsledky jsou seznamováni všichni pedagogičtí pracovníci.

Funkci metodika prevence sociálně-patologických jevů plní učitel, který učí ve škole prvním rokem. Během krátkého období pronikl do problematiky a aktivně spolupracuje s výchovným poradcem. Účastní se seminářů a metodických schůzek a následně předává informace o získaných poznatcích všem pedagogickým pracovníkům. Má vypracovaný *Minimální preventivní program*, který operativně doplňuje. V případě potřeby jej mohou kdykoliv kontaktovat rodiče žáků. Zjištěné problémy v oblasti výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů jsou vždy neprodleně řešeny v úzké spolupráci s dalšími učiteli, vedením školy, rodiči i psychologem.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda na 1. stupni základní školy

Vyučující byli na sledované hodiny dobře připraveni. Méně se však někdy zaměřili na materiální zabezpečení výuky a diferenciaci v zadávání úkolů vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků. Dlouhodobé rozvržení a členění učiva obsahovaly tematické plány. V českém jazyce a v matematice byly v souladu s osnovami realizovaného vzdělávacího programu, v předmětu vlastivěda a přírodověda ve čtvrtém a pátém ročníku nebyl do výuky dosud zařazen oddíl *Výchova ke zdraví*. Stanovené vzdělávací cíle upřednostňovaly oblast poznatkovou před hodnotovou.

Hospitovaná výuka byla zajištěna učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí, kromě hodin matematiky, českého jazyka a přírodopisu v pátém ročníku, které vedly učitelky bez kvalifikace na 1. stupeň základní školy. Výuka byla vedena věcně a odborně správně. Drobné metodické nedostatky se objevily ve výuce v pátém ročníku.

Učebny byly estetické, vhodně vybavené a pro sledované předměty podnětné. Relaxační koberce, v některých z nich, byly většinou účelně využívány. Žáci pracovali s učebnicemi a pracovními listy. Někde výuku doplnila didaktická technika. Velmi málo bylo využito drobných manipulativních pomůcek podporujících činnostní pojetí výuky.

Většina hospitovaných hodin se vyznačovala promyšlenou stavbou a dodržováním základních didaktických zásad. Žáci byli vedeni k pochopení širších souvislostí učiva a vztahů mezi probíranými jevy. V hodinách byli aktivní a pracovali s chutí. Frontální výuku s převažujícími metodami otázek a odpovědí doplňovala samostatná práce s pracovními listy. Skupinové a kooperativní činnosti, které podporovaly vzájemnou spolupráci, byly velmi kvalitně včleněny do výuky ve dvou třídách. Individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byl ojedinělý, zadávané úkoly žáci plnili většinou ve stejném tempu a čase. Relaxace probíhala přirozeně při střídání činností.

V průběhu výuky byli žáci motivováni především změnou činností, možností spolupracovat a aktivně se podíleli na výuce. V některých hodinách byla opomíjena vstupní motivace.

Vyučující měli k žákům velmi pěkný vztah. Atmosféra ve třídách byla vstřícná, pracovní, velmi přátelská a až na jeden případ s přirozeným vzájemným respektováním. Žáci akceptovali stanovená pravidla chování, plnili pokyny vyučujících a chovali se ukázněně. Možnost uplatnění vlastního názoru měli při řešení úkolů ve dvojicích a ve skupinách. Rozvoji komunikativních dovedností a rozvíjení schopnosti vzájemného naslouchání věnovali pozornost pouze někteří vyučující.

Kontrola správnosti zadávaných úkolů probíhala společně s vyučujícími, někde byla odložena na druhý den. Žáky ve snaze o dobré výsledky podporovalo průběžné hodnocení. Převažovalo hodnocení slovní, zaměřené pozitivně a motivačně. U starších žáků však bylo často neadresné. Ve dvou hodinách bylo velmi vhodně uplatněno sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly na 1. stupni celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na 2. stupni základní školy

Příprava učitelů na hodiny byla zodpovědná. Vhodně stanovené cíle, respektující individuální potřeby žáků, byly v průběhu výuky postupně konkretizovány a účelně rozvíjeny. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což pozitivně ovlivnilo věcnou a odbornou správnost probíraného učiva.

Výuka většinou probíhala v kmenových třídách, které byly pro výuku českého jazyka málo podnětné. Názornost byla zajištěna zejména materiály připravenými vyučujícími. Během hodiny literatury žáci pracovali s učebnicemi a esteticky zdařilými pomůckami vyrobenými z papíru.

Účelné využití vyučovacího času, jasnost a srozumitelnost zadaných úkolů i zařazení skupinové práce v hodinách pozitivně ovlivnilo kvalitu výuky. Střídání činností zvyšovalo aktivitu žáků. Velmi dobrá byla skupinová práce žáků v hodině literatury, kde postupně vyvozovali literární pojmy pod citlivým vedením učitelky. Skupiny měly jasně zadané rozdílné úkoly, jejichž úspěšné splnění bylo posouzeno v závěru hodiny. Znalost problematiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zohledňování jejich potřeb a individuální přístup k nim pozitivně ovlivnily jejich práci. Vhodně byl využit řízený rozhovor i výklad. Žáci samostatně vyhledávali informace z různých zdrojů. V hodině slohu byli vedeni ke spisovnému projevu, k práci s chybou i ke zdůvodňování pravopisných jevů v textu. Ve všech hodinách bylo vhodně využito mezipředmětových vztahů. Psychohygienické zásady byly převážně respektovány.

Vstupní motivace přispěla ke zvýšení zájmu žáků o výuku. V hodině slohu úspěšná motivace pomocí vlastních zkušeností a zážitků pozitivně ovlivnila jejich zapojení do diskuse. Časté povzbuzování žáků zvyšovalo aktivitu a zájem o probíranou látku i skupinovou a individuální práci v hodinách.

Žáci byli často vybízeni k vyjádření vlastního názoru. Komunikace byla založena na vzájemném respektování. Hodiny, kde byla uplatněna skupinová práce, byly živější, ale i zde byla pravidla komunikace respektována a chování žáků usměrňováno učiteli. Výuka probíhala v příznivé pracovní atmosféře, žáci byli vedeni k toleranci a respektování stanovených pravidel.

Práci skupin i jednotlivců vyučující průběžně hodnotili. Klasifikace v hodinách neproběhla a k sebehodnocení žáci vedeni nebyli. V závěru hodin vyučující prováděli hodnocení kvality práce třídy jako celku, k vyhodnocení naplnění výukového cíle však nedocházelo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce byly celkově velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 2. stupni základní školy

Hospitace proběhly ve všech ročnících. Důkladná a svědomitá příprava učitele na výuku vycházela z časově rozvržených tematických plánů akceptujících učební osnovy. Stanovené vzdělávací cíle byly reálné a dařilo se je v průběhu sledovaných hodin naplňovat. Probírané učivo na sebe logicky navazovalo, jeho rozsah byl přiměřený matematickým schopnostem a dovednostem žáků. Promyšlené časové rozvržení umožnilo v závěru stručné procvičení učiva i shrnutí a zhodnocení hodin.

Výuku matematiky zajišťuje jeden vyučující, který svým vzděláním splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost i jeho dlouhodobé pedagogické zkušenosti se pozitivně promítaly do kvality výuky.

Na matematiku pouze ojediněle zaměřená výzdoba kmenových učeben, ve kterých výuka předmětu probíhala, nepřispívala výrazněji ke zvýšení zájmu žáků o tento předmět. Často využívané učebnice sloužily žákům především jako zdroj vhodných příkladů. Názorné pomůcky zařazené do výuky (teploměr při výkladu početních výkonů s celými čísly nebo laboratorní váhy při probírání ekvivalentní úpravy rovnic) umožňovaly žákům výrazně se podílet na vyvozování nových poznatků a přispívaly ke snazšímu pochopení učiva.

Během sledovaných hodin byl vyučujícím upřednostňován frontální styl výuky. Kvalitně vedený řízený rozhovor přispíval k zapojování aktivnějších žáků. Menší část žáků však

přistupovala k průběhu výuky pasivnějším způsobem. Jejich zapojení bylo důkladnější při samostatných pracích nebo občasně soutěži dvojic, při níž každý žák samostatně řešil příklad, v závěru si vzájemně zkontrolovali svá řešení a spolupracovali na jejich správném dokončení. Žáci pracovali podle jasných pokynů učitele, který průběžně prováděl individuální kontrolu výsledků nebo poskytoval náměty vedoucí ke správnému řešení. Ve většině hodin bylo kvalitně pracováno s chybou. K rozvoji logického myšlení žáků přispívalo hledání alternativních řešení. Využití demonstračních pomůcek podněcovalo zájem žáků o probíranou látku a projevovalo se i v následném dobrovolném zapojení některých žáků do samostatného řešení vzorových příkladů u tabule. Vyučující důsledně dbal na přesné matematické vyjadřování a správnou formu zápisu příkladů. Pouze ojediněle nezískali žáci zpětnou vazbu své úspěšnosti řešení samostatných prací tím, že nebylo provedeno vyhodnocení výsledků. Menší pozornost byla ze strany učitele věnována relaxaci žáků.

K zaujetí žáků o probíranou látku přispívala zdařilá vstupní motivace. Průběžně zvyšoval vyučující jejich zájem aktualizací učiva, zařazováním názorných pomůcek, aplikací životních zkušeností i mezipředmětových vztahů. Motivujícím způsobem na žáky působilo časté pozitivní povzbuzování a pochvaly za včasné a správné vyřešení příkladů. Rovněž předem oznámený způsob hodnocení samostatných prací podněcoval žáky ke zvýšení výkonnosti.

Vztahy mezi vyučujícím a žáky založené na vzájemné důvěře a toleranci přispívaly k vytváření klidné pracovní atmosféry. Při frontální výuce převládal verbální projev učitele a nebyl vytvářen dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků. Ti také u tabule komentovali svá řešení spíše výjimečně. Ke vzájemné komunikaci a spolupráci docházelo v menší míře, především při dokončování úkolů v rámci soutěže dvojic.

Klasifikace byla objektivní, převážně zdůvodněná. V závěru hodin provedl vyučující shrnutí a celkové zhodnocení průběhu jednotlivých hodin i plnění stanovených vzdělávacích cílů. K vyhodnocení individuálních výkonů žáků však nedocházelo. K sebehodnocení ani hodnocení ostatních žáci vedeni nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly v matematice velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu na 2. stupni základní školy

Hospitace proběhly u všech vyučujících. Stanovení výukových cílů nebylo ve všech hodinách zcela jasné a v žádné z nich neproběhlo zhodnocení jejich dosažení a naplnění. Probírané učivo vždy navazovalo na předcházející témata.

Přestože vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, vyskytly se v oblasti metodického vedení výuky dílčí nedostatky.

Vybavení tříd bylo účelné. Podnětnost prostředí byla vyšší ve třídě, kde nástěnku zdobily práce žáků s tematikou probíraných dějinných událostí. Žáci pracovali u tabule, využívali učebnice a v menší míře drobné pomůcky, doplňující texty nebo historické mapy. Odborná učebna, ve které jedna sledovaná hodina dějepisu probíhala, prostředím ani výzdobou k výuce tohoto předmětu nepřispěla.

Rychlé tempo hodin vyhovovalo hlavně schopnějším žákům. V hodinách, ve kterých se žáci sami aktivně podíleli na výuce, bylo jejich zapojení výrazně vyšší. Přitom byli vedeni k samostatnému vyvozování souvislostí a využívali vlastní postupy řešení. V některých hodinách nebyla důsledně sledována a opravována kultura i srozumitelnost slovního projevu žáků. Psychohygienické zásady byly v průběhu výuky dodržovány, s výjimkou hodiny, která končila až několik minut po zvonění na přestávku a žáci neměli dostatek času na potřebnou relaxaci.

Výrazným motivačním prvkem byla samostatná práce žáků při zjišťování a vyhledávání informací. Při skupinové i individuální práci byli žáci motivováni pochvalou a povzbuzením. Občasné diktování zápisů do sešitů ve vysokém tempu nepřiměřeném schopnostem většiny žáků snižovalo jejich aktivitu a zájem o probíranou látku.

Chování žáků a jejich živější projevy při skupinové práci byly vhodně usměrňovány a pravidla komunikace byla vzájemně respektována. V hodině, kde nebyli dostatečně povzbuzováni k diskusi, chyběl i dostatečný prostor pro argumentaci a rozvíjení vlastního názoru.

Hodnocení žáků prováděli učitelé průběžně. Objektivní klasifikace byla převážně zdůvodněná. Vhodně na žáky působilo vzájemné hodnocení práce skupin. Sebehodnocení nebylo v žádné hodině zařazeno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu byly celkově na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na 2. stupni základní školy

Výuka byla sledována ve všech třídách a u obou vyučujících tělesné výchovy. Příprava učitelek na hodiny byla odpovědná a svědomitá. Výukové cíle vycházely ze znalosti aktuálního složení tříd a byly stanoveny s ohledem na tělesnou zdatnost žáků. V průběhu sledovaných hodin se je převážně dařilo plnit. Z provozních důvodů probíhá výuka tělesné výchovy koedukovaně. Méně promyšlené časové rozvržení neumožnilo v závěru poloviny hospitovaných hodin zařazení nástupu a shrnutí výuky.

Obě učitelky svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně promítalo do odborné stránky výuky a převážně i do volby vhodných metod a forem práce.

Při nácviu gymnastických prvků, prováděného ve skupinách, bylo efektivně využíváno vhodné náradí a náčiní. V hodinách zaměřených na posilování umožnilo materiální zabezpečení doplněné moderními posilovacími přístroji vytvořit pro každého žáka samostatné stanoviště. Pozitivně na žáky působil hudební doprovod cvičení.

Organizace výuky tělesné výchovy zohledňovala činnostní pojetí. Po nástupu v úvodu hodin, v jehož rámci byli žáci obvykle seznámeni s cílem a průběhem hodiny, následovalo rozběhání a rozcvička, v jedné hodině s netradičním využitím míčů. Na důkladném rozhýbání a protažení jednotlivých partií těla se předcvičováním v rytmu hudby občas podíleli i žáci. Před začátkem cvičení byli seznámeni s prováděním cviků nebo je vyučující názorně předvedly a současně většinou upozornily na dodržování zásad bezpečnosti. Výuka probíhala podle jasných a srozumitelných pokynů, u náročnějších cviků poskytovaly učitelky žákům pomoc a záchranu. V průběhu výuky zohledňovaly individuální tělesné dispozice žáků. Vhodně působilo zařazování utkání v míčových hrách, při nichž v rámci družstev žáci spolupracovali a vzájemně se povzbuzovali. V jedné sledované hodině, jednostranněji zaměřené pouze na posilování, se však v závěru jejich zájem a aktivita postupně snižovaly. K relaxaci žáků docházelo především při přecházení na další stanoviště, zařazováním protahovacích a uvolňovacích cviků a častým střídáním činností.

Podnětným příkladem pro žáky bylo aktivní zapojení učitelek do cvičení nebo her a jimi názorně předváděné cviky. Individuální přístup, upozornění na chyby a podíl na jejich odstranění přispívaly ke zkvalitňování výkonů žáků. Pochval za správné provedení úkolů však využily vyučující v menší míře. Motivujícím prvkem bylo zařazování soutěží družstev a utkání týmů v míčových hrách.

Většina žáků v průběhu hospitovaných hodin akceptovala dohodnutá pravidla chování. Vyučující respektovaly jejich osobnosti. Ke vzájemné komunikaci a spolupráci mezi žáky docházelo především při činnostech ve skupinách a družstvech.

Stručné hodnocení žáků prováděly učitelky průběžně při kontrole předvedených výkonů. Ojedinele uskutečněné změření vlastní tepové frekvence umožnilo žákům sebehodnocení intenzity prováděných činností. Provedení náročnějších cviků dokázali ostatní spolužáci spontánně ocenit. Ke zhodnocení individuálních výkonů žáků v závěru hodin nedocházelo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově byly celkově velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou ve škole vyhodnocovány zejména v rámci práce metodického sdružení a předmětových komisí. Pravidelné hodnocení především čtvrtletních písemných prací z českého jazyka a matematiky je prováděno v pololetí a v závěru školního roku. Podle potřeby vyhodnocují předmětové komise konkrétní výsledky operativně.

Rozbor výsledků vzdělávání se v některých předmětech uskutečňuje na základě srovnávacích testů. V současné době vzhledem k nízkému počtu tříd v každém ročníku přestala škola využívat komerční testy a vyhodnocuje výsledky vzdělávání podle písemných prací, jejichž zadání zpracovávají učitelé školy. Zjištění jsou analyzována a vytypované problémové jevy jsou znovu procvičovány.

Vzdělávání a výchova měly v základní škole celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina Příspěvkové organizace, vydaná Obcí Blížkovice, okres Znojmo, č. j. 21/2002 ze dne 11. prosince 2002 není v souladu s Rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003, č. j. 11 454/03-21 ze dne 23. května 2003. Ve Zřizovací listině Příspěvkové organizace není uvedena adresa odloučeného pracoviště školy, 671 55 Blížkovice 130, ve kterém působí mateřská škola.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina Příspěvkové organizace, vydaná Obcí Blížkovice, okres Znojmo, č. j. 21/2002 ze dne 11. prosince 2002*
2. *Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003, č. j. 11 454/03-21 ze dne 23. května 2003*
3. *Koncepce rozvoje školy na období 2002-2008*
4. *Pracovní plán školy na školní rok 2003/2004*
5. *Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2003/2004*
6. *Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2003/2004*
7. *Katalogové listy všech tříd ve školním roce 2003/2004*

8. *Organizační řád školy*, s účinností od 2. ledna 2003, č. j. 11-1/03 ze dne 2. září 2002
9. *Vnitřní řád školy* ze dne 29. srpna 2003
10. *Provozní řád Základní školy Blížkovice* ze dne 2. září 2003
11. *Výroční zpráva školy za školní rok 2002/03* ze dne 24. září 2003
12. *Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2003* ze dne 26. září 2003
13. Rozvrh hodin všech tříd platný v době inspekce
14. Rozpis zvonění ve školním roce 2003/2004
15. *Nepovinné předměty, povinně volitelné předměty, zájmové kroužky pro žáky školy* ve školním roce 2003/2004
16. *Klasifikační řád školy* ze dne 29. srpna 2003
17. Tematické plány sledovaných předmětů na školní rok 2003/2004
18. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004
19. Zápisy z pracovních porad ve školním roce 2003/2004
20. *Zápisy z metodického sdružení ve školním roce 2003/2004*
21. Podkladová dokumentace a hospitační záznamy ČŠI, dotazník pro ředitele před inspekcí
22. Personální dokumentace pedagogických pracovníků působících v základní škole ve školním roce 2003/2004 včetně dokladů o dosaženém vzdělání
23. *Učební plány ve škol. roce 2003/2004*
24. *Kontrolní a hospitační činnost ve školním roce 2003 –2004*
25. Vzorek žákovských knížek, sešitů a písemných prací žáků ve školním roce 2003/2004
26. *Plán DVPP na školní rok 2003/04*
27. *Návrh kritérií pro stanovení osobního ohodnocení na ZŠ Blížkovice pro pedagogické pracovníky* (č. j. ani datum není uvedeno)
28. Pracovní náplně pracovníků školy na školní rok 2003/2004
29. Řády odborných učeben platné ve školním roce 2003/2004
30. *Plán výchovného poradce na rok 2003/04*
31. *Minimální preventivní program - školní rok 2003/04*
32. *Individuální vzdělávací a výchovné plány integrovaných žáků* ve školním roce 2003/2004
33. *Inspekční zpráva*, č. j. 125 173/99-11024 ze dne 15. listopadu 1999

ZÁVĚR

Personální zajištění výuky převážně učiteli splňujícími podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a promyšlené přidělování úvazků zohledňující aprobovanost a pedagogické zkušenosti vyučujících umožňují ve škole realizovat zvolený vzdělávací program na velmi dobré úrovni. Na organizaci činnosti a plynulém chodu školy se kromě ředitelky značně podílejí její zástupkyně a poradní orgány ředitelky školy. Přispívá k nim i plynulý přenos informací mezi pracovníky. Funkční kontrolní systém je zaměřen na všechny oblasti práce školy. Systematické využívání zjištění z hospitační činnosti pro zlepšení úrovně výuky je však prováděno v menší míře. Začínajícím i nekvalifikovaným učitelům a podpoře dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků věnuje vedení značnou pozornost.

Prostorové a materiální podmínky školy umožňují naplňovat deklarovaný vzdělávací program. Podnětnost starší budovy pozitivně ovlivňuje estetická výzdoba většiny učeben a chodeb. Učebnicemi jsou žáci vybaveni velmi dobře. Učební a názorné pomůcky jsou však převážně starší a málo obměňované. V menší míře jsou materiálně zabezpečeny především některé humanitní předměty. Také pouze průměrné vybavení audiovizuální technikou a především její umístění mimo učebny neumožňují její dostatečné využívání při výchovně-vzdělávací činnosti. Výjimkou je výpočetní technika. Práce žáků s výukovými počítačovými programy přispívá ke zpestření výuky některých předmětů.

Sledované hodiny byly dobře připraveny a probíhaly převážně v klidné pracovní atmosféře. Na nestresujícím prostředí se podíleli vyučující, kteří měli k žákům velmi pěkný vztah. Především na 1. stupni základní školy učitelé často měnili formy a metody práce a uplatňovali činnosti pojetí výuky. Na 2. stupni při využití frontálního stylu výuky se nedařilo vždy aktivizovat všechny žáky. Pouze v menší míře, při zařazení skupinových činností, docházelo k rozvoji komunikativních dovedností a sociálních kompetencí žáků.

Od poslední inspekce uskutečněné v roce 1999 se vedení školy podařilo poměrně stabilizovat pedagogický sbor. Došlo ke zlepšení plánování a částečně byl zkvalitněn kontrolní systém. Úroveň organizování výchovně-vzdělávací činnosti a vedení pracovníků je stále velmi dobrá. V oblasti materiálního zabezpečení výchovně-vzdělávací činnosti nedošlo ke zlepšení. Kvalita vzdělávání a výchovy se na 1. stupni základní školy zvýšila a ve srovnatelných sledovaných předmětech na 2. stupni si převážně udržela velmi dobrou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislav Fiala	Ladislav Fiala v. r.
Členové týmu	Mgr. Eva Šefránková	Eva Šefránková v. r.
	Mgr. Vladimíra Rybářová	Vladimíra Rybářová v. r.

Ve Znojmě dne 23. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 3. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Maria Bernardová, ředitelka školy

Maria Bernardová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, nám. Armády 8, 669 02 Znojmo. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje – odbor školství	2004-03-18	12-1040/04/44-952
Obec Blížkovice	2004-03-18	12-1040/04/44-952

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.